

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: Pv 436/18/8807-53
EEČ: 2-66-70-2019

Michalovce 14.01.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX a spol.**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 1326/51, XXXXX XXXXX, Slovensko

povolanie: operátor prírodných produktov

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase od roku 2017 do 26. 06. 2018 v byte na ul. Okružnej č. 102 v Michalovciach opakovane a sústavne spôsobovali mal. XXXXX, XXXXX, fyzické a psychické utrpenie, a to fackami, údermi po líci a na ústa, chytaním pod krk, úderom termoskou po hlave, psychickým vydieraním a zastrašovaním, vyrušovaním zo spánku, pričom takéto ich správanie vyvoláva u poškodených úzkosť a strach,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 185, XXXXX XXXXX, Slovensko
povolanie: kuchár, čašník
väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona
- štádium: dokonaný trestný čin
- forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v presne nezistenom čase od roku 2017 do 26. 06. 2018 v byte na ul. Okružnej č. 102 v Michalovciach opakovane a sústavne spôsobovali mal. XXXXX, XXXXX fyzické a psychické utrpenie, a to fackami, údermi po líci a na ústa, chytaním pod krk, úderom termoskou po hlave, psychickým vydieraním a zastráňovaním, vyrušovaním zo spánku, pričom takéto ich správanie vyvoláva u poškodených úzkosť a strach,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva PZ, Odboru kriminálnej polície XXXXX uznesením sp. zn. ORP- 471/1-VYS-MI-2018 zo dňa 26. 06. 2018 začal trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a následne uznesením rovnakej spisovej značky zo dňa 28. 06. 2018 vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX a XXXXX, XXXXX pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona.

Trestné stíhanie bolo začaté na základe oznámenia XXXXX, pracovníčky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, ktorá do spisu doložila úradný záznam spísaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, kde sa dňa 25. 06. 2018 v sprievode vyšetrovateľky XXXXX dostavila maloletá XXXXX, kde uviedla skutočnosti, na základe ktorých bolo následne začaté trestné stíhanie.

Po začatí trestného stíhania boli vypočuté XXXXX a maloletá XXXXX, ktoré boli vypočuté v súlade s ustanovením § 135 Tr. poriadku.

Svedkyňa - poškodená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že žije v byte v Michalovciach na ulici Okružnej č.2 spolu so svojou mamou a jej priateľom XXXXX (obvineným). Matka spolu so svojim priateľom žijú v spoločnej domácnosti cca rok a pol. Ďalej sa vyjadrila k správaniu maminho priateľa a matky k jej sestre ako aj svojej osobe. Uviedla, že mamin priateľ XXXXX začal na ne útočiť. Skôr útočí na jej sestru a to slovne, rôznymi vulgarizmami alebo vyhrážkami. Neskôr sa k nemu pripojila aj mama. V čase, keď sú obaja pod vplyvom alkoholu, hlavne v noci, ich fyzicky napádajú. Na sestru útočí druh matky XXXXX a na ňu útočí skôr matka. Škrabú ich po rukách, čím im spôsobujú modriny po tele, mama jej rozbila hlavu

termoskou. Popísala tiež udalosť, keď prišla mama pod vplyvom alkoholu a žiadala ju, aby jej lízala nohy a súčasne ju bila. Sestru druh hodil na zem, niekedy ju kopol. Stále počúvajú, kedy už skapú. Zakazujú sa im stretávať s matkinou sestrou XXXXX a ak tam pôjdu, tak majú priniesť peniaze, pričom keď nedonesú toľko, akú majú predstavu, začnú im nadávať, že ako si dovoľujú prísť domov bez peňazí. Svedkyňa ďalej uviedla, že matka požíva alkohol každý deň už od rána, ponúkala už aj ju. Matka o ňu nejaví záujem, keď má nejaký zdravotný problém, tak ju odbije, že je hypochonder.

Na otázku vyšetrovateľa, kto sa stará o domácnosť uviedla, že matka sa o domácnosť veľmi nestará, neumýva riady, umýva ich ona. V škole majú obedy a z dôvodu, že sú v hmotnej núdzi, tak ich majú skoro zadarmo. Večeru majú. Mama im s učením nepomáha, ona pomáha sestre s učením. Na otázku vyšetrovateľa, ako často užíva matka a jej druh alkohol uviedla, že mama pije každý deň a jej druh XXXXX keď má v robote voľno. Na otázku psychológa, či matka zasiahne, keď im Jaro ubližuje, odpovedala nie. Keďže sa bojí fyzického násillia, doteraz o tom nikomu nehovorila. Na políciu išla hlavne kvôli sestre, pretože videla ako plače a ubližujú jej.

Svedkyňa XXXXX, uviedla, že nemá rada matkinho priateľa, pretože na ňu kričí. Keď niečo nezje, tak ju bije, už ju aj kopol, vždy na ňu pre všetko kričí, keď si kúpila cukríky, všetky jej zjedol. Nechce s nimi bývať, lebo sú na ňu zlí, aj na jej sestru. Ak matkinmu druhovi nevyjde tiket, tak stále kričí a bije ich. Každý deň mama a Jaro iba pijú. Matka a jej druh XXXXX XXXXX k nej a k sestre zle správajú od času, kedy začali spolu žiť. Druh mame hovorí, že ju ohovárame a že ju nemáme radi a pritom to nie je pravda. V závere svojej výpovede opísala ďalšie situácie ich vzájomného spolužitia. Sama už matke povedala, že s ňou nechce bývať, chce sa presťahovať k otcovi a sestra chce ísť k tete.

Bol vypočutý obvinený XXXXX, ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že nie je pravdou, čo dievčatá hovoria. Najväčším problémom je XXXXX, ktorá sa nechcela nasťahovať do bytu, kde bývajú, pretože iné deti bývajú v domoch a vo väčších bytoch a prečo oni nie. Každý deň chodia spoločne na nákupy, aby boli potreby domácnosti zabezpečené. Je toho názoru, že XXXXX myslí neuvážene a to, že na ňu skričí nemyslí zle, lebo jej chce dobre, chce ju poučiť, lebo je nerozvážna. Keď potrebujú peniaze do školy, tak deťom peniaze dá. Ďalej opísal udalosť, keď XXXXX po tom čo ju matka (obv. XXXXX) nechcela pustiť vonku do mesta, tak matku udrela tlčikom po nohe. Ďalej sa vyjadril, že s maloletou Dominikou sú problémy, nakoľko ich už navštívila kriminálka s podozrením, že robí detskú pornografiu. Na otázku, či je to pravda, sa otočila a odišla. Podľa jeho názoru má na deti veľký vplyv bývalý manžel XXXXX, ktorý ich ohovára pred deťmi. Nikdy deťom nenadával. Pokiaľ ide o XXXXX táto je stále na telefóne, neučí sa, nepomáha v domácnosti, keď ju na to upozornil, aby čo to urobila, tak hneď na neho zaútočila, čo na ňu kričí. Všetko, čo doma robia, je zle. Čo sa týka XXXXX tak tá je zlatá. Je pravdou, že chce, aby sa riadne najedla, lebo zvykne jesť celý deň len cukríky. Nikdy ju násillím nenútil, aby jedla, ani ju nechytal za krk.

Obvinená XXXXX vo svojej výpovedi poprela, že by fyzicky napádala a psychicky týrala svoje deti. Má svoje deti rada, vychováva ich v zdraví a nie preto, aby boli choré a preto sa rozviedla so svojim manželom XXXXX, ktorý jej ubližoval fyzicky a psychicky. Trvá na tom, že nie je žiadna tyranka, nikdy jej deti nehladovali.

Stále mali raňajky, desiaty do školy, v poslednej dobe im zarazila sladkosti, a tak isto aj jej priateľ, čo bolo zo zdravotných dôvodov. Deti sú riadne oblečené a obuté. Pripustila, že XXXXX dostala od nej facky, pretože ju nepočúvala a vulgárne jej nadávala. XXXXX sa hrá s mobilom, vyzývavo sa oblieka aj maľuje, na čo ju pravidelne upozorňuje, avšak dcére sa to nepáči. Pokiaľ ide o tržnú ranu, ktorú mala XXXXX na čele, tak o tejto sa dozvedela až neskôr. Má podozrenie, že jej to urobila XXXXX, bývalý spolužiačka. XXXXX je lenivá, neumýva za sebou riad, neupratuje, dokonca necháva za sebou vložky, ktoré patria do koša. Má s ňou výchovné problémy. Pokiaľ ide o užívanie alkoholu, toto vylúčila, nakoľko jej druh je zamestnaný v mliekarni, kde nie je možné, aby chodil do práce pod vplyvom alkoholu. S priateľom si dajú fľašu vína iba príležitostne. Jej sestra XXXXX veľmi ovplyvňuje jej dcéru XXXXX a zasahuje do jej výchovy – povolí jej, čo má doma zakázané. Sama deti nemá a týmto spôsobom sa snaží získať si ju. Taktiež nie je pravdou, aby od sestry pýtala peniaze. Mladšia dcéra XXXXX navštevuje svojho otca v rozsahu určenom v rozsudku Okresného súdu XXXXX. XXXXX sa učí dobre, má jednotky, s učením jej pomáha. XXXXX sa neučí, pretože je stále na mobile. Poprela, aby bola opitá a spadla na zem. Z dôvodu, že majú nižší príjem, musia s peniazmi dobre hospodáriť, deti však majú zabezpečené oblečenie, topánky. K sestre XXXXX chcú chodiť len preto, že táto im dáva peniaze. Podľa jej názoru, XXXXX s ňou nesúhlasí a chce odísť k jej sestre, pretože nikdy nechcela ísť do bytu, v ktorom teraz bývajú a všetko čo jej zakáže, je pre ňu zlé.

Bol vypočutý XXXXX - biologický otec maloletej XXXXX ktorý sa vo svojej výpovedi vyjadril, že matka jeho dcéry XXXXX XXXXX nedodržiava rozhodnutie súdu, ktorým bol upravený jeho styk s dcérou. Od detí vie, že sa XXXXX so svojim druhom často háda.

Taktiež bola vypočutá svedkyňa XXXXX - sestra obvinenej, ktorá uviedla, že od času, kedy sa jej sestra presťahovala s deťmi k XXXXX nemala normálne správanie. Bola často pod vplyvom alkoholu a kričala na ňu, že aký má život a tiež, že jej nepomáha, pričom deti boli dvakrát až trikrát do mesiaca pri nej alebo pri otcovi v Moravanoch. Svedkyňa uviedla, že čo sa týka týrania, tak toho nikdy svedkom nebola. Popísala, že bola jedenkrát svedkom hysterického záchvatu obvineného, kedy začal kričať, vulgárne nadával na deti, dôvod nemal, len mal nervy. Ďalej uviedla, že keď bola sestra opitá, žiadala ju o peniaze, stále jej vyčítala, že jej nepomáha, pričom im urobila aj nákup, platila deťom čo potrebovali. Nemyslela si, že XXXXX a jej druh toľko pijú. Keď sú dievčatá v Pozdišovciach, správajú sa slušne, počúvajú na slovo, má u nich autoritu. V závere svojej výpovede uviedla, že nikdy nebola svedkom fyzického napádania detí vlastnou mamou, ani jej druhom XXXXX.

Boli vypočuté svedkyne XXXXX a XXXXX, triedne učiteľky XXXXX, ktoré sa vo svojej výpovedi uviedli, že u detí nebadali zmenu správania, nemali vymeškané hodiny, prospech mali v poriadku. Pokiaľ ide o XXXXX, táto dosahovala výborné výsledky, mala samé jednotky, na hodiny chodila pripravená, čisto oblečená. Matka pravidelne chodila na rodičovské združenia, nikdy sa XXXXX nezdôverila, aby mala s mamou nejaké problémy. Pokiaľ ide o XXXXX, táto je bezkonfliktná, plnila si svoje povinnosti, stále čisto oblečená, upravená, v kolektíve obľúbená. Triedna učiteľka XXXXX uviedla, že ani dievčatá z triedy nevedeli, aby mala XXXXX nejaký problém. Ku koncu školského roka sa jej prospech zlepšil.

Bol vypočutý XXXXX, ktorý vo svojej výpovedi uviedol, že táto rodina nikdy nebola vedená v evidencii sociálnej kurately, ani nikdy nebola monitorovaná ÚPSVaR XXXXX. V súčasnosti je mal. XXXXX zverená do výchovy svojmu otcovi XXXXX a XXXXX sestre obvinenej, XXXXX

V priebehu vyšetrovania boli zabezpečené znalecké posudky z odboru psychológia, vypracované tak na svedkyne poškodené - XXXXX a XXXXX, ako aj na obvinených XXXXX a XXXXX.

Zo záverov znaleckého posudku, vypracovaného znalkyňou Mgr. XXXXX na maloletú XXXXX vyplynulo, že u malotej XXXXX sa úroveň inteligenčných schopností pohybuje v pásme mierneho podpriemeru a u mal. XXXXX sa úroveň inteligenčných schopností pohybuje v pásme ľahkého nadpriemeru. Maloletá XXXXX je osobnosť detská, nezrelá vo vývine bez závažnejších patologických prejavov vo svojej štruktúre. Taktiež XXXXX je osobnosť nezrelá, je u nej naznačený disharmonický vývin v zmysle emočne nestabilnej osobnosti. Má neusporiadané myslenie, bujnú fantáziu, fantazijné produkcie, sklon k hysterickým obranným mechanizmom v záťaži, slabšie mentálne brzdy, ťažšie sa prispôsobuje, ochota ku kontaktu len podľa vlastných predstáv. Mal. XXXXX je veľmi ľahko ovplyvniteľná, manipulovateľná. Je emočne naviazaná na svoju sestru a v tomto smere znalec predpokladá, že môže byť názormi a postojmi svojou sestrou značne ovplyvnená. XXXXX je emočne nestabilná s hysterickými prvkami v správaní, v tomto smere sa javí byť aj zvýšene sugestibilná a má aj sklony ku konfabulácii. Maloletá XXXXX a XXXXX matku ako súčasť rodiny nevnímajú, odmietajú ju, pričom odmietajú aj matkinho druhu. XXXXX je osobnosť nezrelá so sklonom k opozičným prejavom v správaní a ani u jednej neboli preukázané žiadne závažné patologické prejavy v afektivite, ani známky alebo náznaky psychického týrania. Obe poškodené vnímali a pociťovali správanie matky a jej druhu ako neprimerané a nespravodlivé voči nim s pocitmi krivdy, popisovali to ako príkorie, udávali strach, ale celkový emočný prejav a správanie sa počas vyšetrovania tomu vôbec nezodpovedali.

Zo záverov znaleckého posudku z odboru psychológia, vypracovaného znalkyňou XXXXX na oboch obvinených vyplynulo, že u obvineného XXXXX je intelektová úroveň v pásme priemeru. Vzdelanie je mierne poddimenzované, je disponovaný aj pre náročnejší odbor, vyššie vzdelanie. Osobnosť obvinenej, ako aj obvineného je koherentná, bez výrazných patologických zmien a symptomatológie. Osobnosť XXXXX je emocionálneho typu, ktorý potrebuje tiež pomoc a podporu okolia, ktorú dlho nemala a našla ju až u druhu XXXXX. Malígna (chorobná) symptomatológia pre agresivitu nie je u obvineného v čase znaleckého vyšetrovania zdiagnostikovaná, nejde o násilnícky, agresívny, tyranský typ osobnosti, ide o osobnosť, ktorá je koherentná, lucidná, bez chorobných patologických prejavov. Obvinený je asertívny typ. Pokiaľ ide o obvinenú, u nej neboli zistené latentné znaky benígnej agresie, konkrétne ide o pohotovosť, ktorá má vrodený pudový základ. Nie je násilníckym, agresívnym, tyranským typom osobnosti. Vzťahové väzby sú výrazne podmienené saturáciou základných potrieb, tiež sociálnym zákonom blízkosti. Diagnostika aj priama verbalizácia interpersonálnych väzieb obvinených k deťom je zhodne u oboch zdiagnostikovaná ako pozitívna emocionálna väzba, napriek skutočnostiam uvádzaným maloletými deťmi v spisovej dokumentácii.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia

založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestný činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 208 Trestného zákona trestného činu týrania blízkej alebo zverenej osoby sa dopustí ten, kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,

Podľa ods. 3 ustanovenia § 208 Tr. zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) z osobitného motívu,
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

Podstatou konania páchatel'a, ktorým môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zákona, bez ohľadu na to, ktorou z demonštratívne v tomto ustanovení uvedených foriem sa dopustí, je vždy spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti, dozore alebo výchove.

„Týraním osoby“ v zmysle uvedeného ustanovenia je zlé zaobchádzanie, ktorým páchatel' prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, vyznačujúci sa určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti, musí však ísť o konanie, ktoré blízka osoba alebo zverená osoba pre jeho intenzitu, hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie.

Podľa § 127 ods. 4 Tr. zákona blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Objektom trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák. je ochrana blízkych osôb a osôb, ktoré sú zreteľom na nedostatok veku alebo, hoci aj v plnoletosti, pre chorobu, starobu, invaliditu, mentálnu retardáciu v starostlivosti

alebo výchove iných osôb. U oboch kategórii osôb ide najmä o ochranu pred domácim násilím.

V predmetnom konaní nebolo vôbec preukázané úmyselné konanie obvinených tak, ako bolo opísané ich deťmi. Navyše z výpovedí oboch obvinených zhodne vyplynulo, že mali výchovné problémy najmä s Dominikou, ktorá podľa záverov znaleckého posudku má sklony k opozičným prejavom v správaní, neusporiadané myslenie a sklony k hysterickým obranným mechanizmom.

Na základe takto vykonaného vyšetrovania a s prihliadnutím na jeho výsledky bolo zistené, že konanie obvinených voči poškodeným nemožno považovať za fyzické alebo psychické utrpenie v zmysle citovaného ustanovenia Trestného zákona. Nebolo preukázané, že by konaním obvinených dochádzalo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bolo vznesené obvinenia. Súčasne nebolo zistené, že by vyššie uvedené konanie vykazovalo zákonné znaky inej skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Z vykonaného vyšetrovania nevyplývalo, aby konanie obvinených malo takú intenzitu protiprávných útokov a ani takú mieru hrubosti, bezohľadnosti alebo bolestivosti, aby tieto mohli byť v súhrne hodnotené ako trestný čin. Možno konštatovať, že príčinou častých konfliktov bol sklon k opozičným prejavom v správaní sa mal. XXXXX ktorá správanie matky a jej druha obv. XXXXX vnímala a pociťovala ako neprimerané, nespravodlivé, s pocitmi krivdy a popisovala to ako príkorie, pričom emočný prejav a správanie počas vyšetrovania tomu vôbec nezodpovedali a tento záver potvrdzujú aj zabezpečené dôkazy.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na to, že došlo k splneniu podmienok tohto zákonného ustanovenia, bolo potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Dagmar Baťalíková
prokurátorka